Dosarul nr. 3-821/2024
2-24019284-12-3-19022024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

02.12.2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîşcani)
Instanța compusă din :
Președintele ședinței, judecător specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ Igor Barbacaru
Grefier Anastasia Bobeico

examinând în ședință publică, acțiunea de contencios administrativ, înaintată de către Inspectoratul General de Carabinieri al MAI împotriva Inspectoratului Control Financiar de Stat, cu privire la anularea parțială a actului administrativ,

a c o n s t a t a t :

La 19.02.2024, Inspectoratul General de Carabinieri al MAI, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Control Financiar de Stat, solicitând :

- Anularea prescripției nr.25-04/4200 din 28.12.2023 în partea restituirii în bugetul de stat a sumei de 39,0 mii lei și transferării în bugetul de stat a veniturilor colectate în sumă de 60,6 mii lei;
- Anularea răspunsului Inspectoratului Control Financiar de Stat nr.25-12/143 din 30 ianuarie 2024.

Potrivit fișei de repartizare, la 19.02.2024, cauza menționată a fost repartizată aleatoriu prin intermediul PIGD, judecătorului Serafim Vasilache.

Prin încheierea Vicepreședintei interimară a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 16.09.2024, cauza menționată a fost supusă redistribuirii, iar potrivit fișei de repartizare repetată, la 17.09.2024, a fost repartizată aleatoriu prin intermediul PIGD, judecătorului Igor Barbacaru.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat următoarele : la 28 decembrie 2023, Inspecția Financiară (în prezent Inspectoratul Control Financiar de Stal) a Ministerului Finanțelor a emis Prescripția nr. 25-04/4200 privind lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectărilor financiare tematice desfășurate la Inspectoratul General de Carabinieri (IGC) al Ministerului Afacerilor Interne și instituțiilor publice din subordine.

Astfel, în baza Prescripției prenotate au fost dispuse următoarele : 1) examinarea rezultatelor inspectării financiare desfășurate și întreprinderea măsurilor rezultative întru lichidarea iregularităților constatate și neadmiterea acestora pe viitor; 2) informarea persoanelor vizare în Rapoartele privind rezultatele inspectărilor financiare tematice despre iregularitățile stabilite: 3) întreprinderea măsurilor ce se impun pentru recuperarea, conform cadrului normativ, a cheltuielilor nerecuperate pentru studii/dezvoltare profesională în sumă totală de 923,2 mii lei, a valorii restante a echipamentului eliberat anterior – 129,6 mii lei, precum și a veniturilor ratate în sumă de 39,0 mii lei, cu rambursarea sumelor restituite în bugetul de stat; 4) transferarea în bugetul de stat a veniturilor colectate neprevăzute de cadrul

normativ în domeniu în suma totală de 60,6 mii lei: și 5) întru consolidarea răspunderii manageriale pentru gestionarea optimă a resurselor publice pe baza principiilor bunei guvernări, de a respecta prevederile Legii nr. 229/2010 și Standardelor naționale de control intern în sectorul public, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 189 din 5 noiembrie 2015, prin implementarea controlului intern managerial ce ar asigura utilizarea regulamentară a finanțelor publice și patrimoniului public.

Nefiind de acord cu conținutul Prescripției menționate, IGC a contestat-o parțial în ordinea procedurii prealabile cu o cerere (nr.1/11-78 din 15 ianuarie 2024) și a solicitat anularea acesteia în partea restituirii în bugetul de stat a sumei de 39,0 mii lei (treizeci și nouă mii lei) și transferării în bugetul de stat a veniturilor colectate în sumă de 60 (șasezeci), 6 mii lei.

Ulterior, la 30 ianuarie 2024, Inspectoratul Control Financiar de Stat a emis răspunsul nr. 25-12/143 și a respins cererea prealabilă nr.1/11-78 din 15 ianuarie 2024, ca fiind neîntemeiată.

În acest sens, atrage atenția reclamantul că atât la emiterea Prescripției precitate cât și în cadrul soluționării procedurii prealabile, Inspectoratul Control Financiar de stat a aplicat necorespunzător cadrul normativ în materie raportat la circumstanțele speței, iar în scopul susținerii poziției prezintă următoarele argumente.

Cu titlu preliminar, susține reclamantul că din conținutul prescripției, rezultă că deși potrivit art. 25 lit. c) și art. 43 alin. (1) și (2) din Legea nr. 181/2014 coroborate cu Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 896/2014, nu sunt prevăzute venituri colectate din plata pentru chiria sau darea în arendă a patrimoniului public și de acces pe proprietate publică pentru Departamentul Trupelor de Carabinieri (în prezent IGC), autoritatea publică și Direcțiile regionale din subordine, neavând drept legal să acumuleze venituri din plata pentru chiria/arenda patrimoniului public, a colectat și utilizat nejustificat pentru necesitățile de serviciu cotidiene venituri în sumă totală de 60,6 mii lei, dintre care Comandamentul General al IGC - 39,4 mii lei, Direcția regională „Nord” a IGC - 4,2 mii lei, și Direcția regională „Centru” a IGC - 17,0 mii lei.

La această alegație și presupusă ilegalitate, menționează reclamantul că potrivit art. 25 lit. c) din Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, în domeniul finanțelor publice, instituțiile bugetare colectează venituri în condițiile art. 43.

Conform art. 43 alin. (1) din legea citată supra, veniturile colectate de autoritățile/instituțiile bugetare se constituie din: a) venituri de la efectuarea lucrărilor și prestarea serviciilor contra plată; b) chiria sau darea în arendă a patrimoniului public; c) donații, sponsorizări și alte mijloace bănești intrate legal în posesia autorităților/instituțiilor bugetare.

Legea nr. 181/2014 nu prevede nicio restricție sau interdicție privind colectarea veniturilor, inclusiv din chiria/darea în arendă a patrimoniului stabilite pentru instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne. Mai mult ca atât, această lege expres prevede și modalitatea utilizării veniturilor colectate, inclusiv acumulate din chiria/darea în arendă a patrimoniului public, după cum urmează: „veniturile colectate de către autoritățile/instituțiile bugetare se utilizează, alături de veniturile generale și sursele de finanțare, pe măsura încasării lor pentru finanțarea cheltuielilor aprobate în bugetele acestora, fără a fi condiționate pentru anumite cheltuieli. Dacă pe parcursul anului bugetar autoritățile/instituțiile bugetare colectează venituri peste volumul aprobat, veniturile ce depășesc volumul aprobat se utilizează pentru finanțarea cheltuielilor în volumul aprobat. Dacă pe parcursul anului bugetar autoritățile/instituțiile bugetare colectează venituri în volum mai mic decât cel aprobat, acestea vor efectua cheltuieli în volum diminuat cu suma respectivă a veniturilor neîncasate.

La fel, invocă reclamantul că nu poate fi acceptată susținerea Inspectoratului Control Financiar de Stat cu privire la faptul că în conformitate cu nomenclatorul lucrărilor și serviciilor contra plată efectuate

și/sau prestate de către autoritățile/instituțiile bugetare subordonate MAI și tarifele la serviciile prestate din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 896/2014, IGC nu a fost în drept să colecteze venituri din plata pentru chiria/darea în arendă a patrimoniului public.

In speță, veniturile colectate din plata pentru chiria/darea în arendă a patrimoniului public nici nu putea fi prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 896/2014, aplicabilă doar pentru serviciile prestate contra plată, or, în textul Legii nr. 181/2014 se delimitează expres veniturile colectate de la efectuarea lucrărilor și prestarea serviciilor contra plată și veniturile colectate din plata pentru chiria sau darea în arendă a patrimoniului public. În afara de asta, tariful la servicii și tariful pentru chirie se calculează diferit. Respectiv, Legea nr. 181/2014 prevede că mărimea tarifelor la servicii se stabilesc de către Guvern sau, după caz, de către autoritățile administrației publice locale, în funcție de bugetul de la care se finanțează autoritatea/instituția bugetară. La caz, nu este aplicabil nomenclatorul și tarifele la serviciile prestate contra plată de către subdiviziunile MAI, autoritățile administrative și instituțiile din subordinea acestuia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 896/2014, întrucât cuantumul chiriei se stabilește anual, conform tarifului prevăzut de Legea bugetului de stat pentru anul respectiv

Consecvent, este indispensabil de remarcat că în corespundere cu prevederile art. 2 din Codul civil, legislația civilă determină statutul juridic al participanților la circuitul civil, temeiurile apariției dreptului de proprietate și modul de exercitare a acestuia, reglementează obligațiile contractuale și de altă natură, alte raporturi patrimoniale și personale nepatrimoniale dintre subiectele raporturilor juridice civile. În sensul codului citat supra, subiecte ale raporturilor juridice civile sunt persoanele fizice și juridice, cele care au calitate de profesionist, precum și cele care nu au această calitate. Și aici se observă că, Codul civil nu impune nici o limitare în privința subiectelor, indiferent de forma organizatorico-juridică, inclusiv și în privința instituțiilor subordonate MAI. În asemenea circumstanțe, chiria se stabilește în contractul de locațiune pentru toate activele închiriate.

În sensul art. 1251 din Codul civil, prin contractul de locațiune, o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părți (locatar) un bun determinat individual în folosință temporară sau în folosință și posesiune temporară, iar aceasta se obligă să plătească chirie. Reține că norma legală generală (art. 1251 din Codul civil) nu prevede anumite excepții pentru instituțiile subordonate Ministerului Afacerilor Interne, iar potrivit art. 5 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, normele juridice generale sunt aplicabile fie tuturor raporturilor sociale sau subiecților de drept, fie unor categorii de raporturi sau de subiecți, fără a-și pierde caracterul de generalitate.

Cuantumul minim al chiriei bunurilor proprietate publică se aprobă prin Legea bugetului de stat pentru anul respectiv, luând în considerație tariful de bază pentru chiria anuală a unui metru pătrat de spațiu, coeficientul de amplasare a încăperii/suprafeței amenajate, coeficientul de amenajare tehnică, coeficientul de ramură privind utilizarea încăperii/suprafeței amenajate, precum și coeficientul de piață, ceea ce a fost respectat de către IGC la încheierea contractelor de locațiune, fără a depăși cadrul normativ stabilit.

Cu privire la procedura dării în chirie a patrimoniului public, menționează IGC că s-a călăuzit de prevederile Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 483/2008, în special de pct. 8 și 10, care expres stipulează că: „Bunurile neutilizate de întreprinderile de stat/municipale, de autoritățile/instituțiile bugetare și de societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public pot fi date în locațiune cu acordul prealabil al autorității publice centrale sau locale. Bunurile aflate în gestiunea autorităților/instituțiilor bugetare pot fi date în locațiune cu acordul autorității în subordinea căreia se află instituția”.

La acest capitol, susține reclamantul că toate contractele de locațiune încheiate de către IGC au fost

încheiate doar cu acordul Ministerului Afacerilor Interne (autoritatea ierarhic superioară). Conform pct. 13 din Hotărârea Guvernului nr. 483/2008, modul de selectare a locatarului se stabilește de către autoritatea abilitată. De asemenea, autoritatea abilitată poate accepta darea bunurilor neutilizate în locațiune prin negocieri directe, atunci când încheierea lor nu a fost solicitată la o licitație, când cheltuielile de organizare a licitațiilor nu sunt justificate (nu sunt acoperite de chiria pe 6 luni), precum și în alte cazuri (nespecificate în Hotărârea Guvernului citată supra).

Mai indică reclamantul că în pofida faptului dat, pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 480/2008 prevede expres că: „încăperile nelocuibile neutilizate ale întreprinderilor de stat și municipale, societăților comerciale cu capital integral public și ale autorităților/instituțiilor bugetare și autorităților/instituțiilor publice la autogestiune, precum și construcțiile nefinalizate ale acestora, edificarea cărora a fost finanțată de la bugetul public, nu cad sub incidența prezentului Regulament. Determinarea activelor nepasibile comercializării pentru fiecare întreprindere în parte ține de competența organelor de conducere ale întreprinderilor respective și a autorităților administrației publice centrale și locale. Subsidiar, potrivit art. 5 lit. a) și b) din Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, furnizorii de rețelele publice de comunicații electronice beneficiază de dreptul de acces pe proprietăți publice, inclusiv de utilizare partajată a infrastructurii fizice, dacă sunt îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții: exercițiul acestui drept nu contravine destinației proprietăților publice sau interesului public față de proprietățile în cauză și lucrările de acces pe proprietăți se efectuează în conformitate cu cerințele de urbanism, de amenajare a teritoriului, privind calitatea în construcții sau cele privind protecția mediului, a sănătății, a ordinii publice, apărarea și securitatea națională, prevăzute de reglementările din domeniile respective.

În asemenea condiții, identifică reclamantul că pe pagina web oficială a IGC (www.carabinier.gov.md), compartimentul „Transparența”, rubrica „Documente online”) și respectiv, pe pagina oficială a Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informație au fost publicate condițiile de acces pe proprietatea publică, aflată în gestiunea IGC, în vederea construirii (instalării), întreținerii, demontării, înlocuirii, transferului sau retehnologizării rețelelor publice de comunicații electronice ori a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestor rețele, inclusiv pe proprietatea publică.

În consecință, se constată cu certitudine că stabilirea obligației de transferarea în bugetul de stat a veniturilor colectate neprevăzute de cadrul normativ în domeniu în suma totală de 60,6 mii lei, este nejustificată și arbitrată.

În același context, cu privire la restituirea în bugetul de stat a veniturilor ratate în sumă de 39,0 mii lei, atrage atenția că în baza extrasului contului curent A 14338 din 2 ianuarie 2024, în contul IGC a fost transferată datoria I.M. Orange Moldova S.A. în sumă de 19 854,4 lei, plata fiind efectuată conform facturii nr. EAL000081852 din 4 decembrie 2023.

Cu referire la creanța în sumă de 20,0 mii lei, exclusă de la evidența contabilă a IGC în baza Ordinului IGC nr. 263 din 16 noiembrie 2021, în rezultatul neatacării în ordine de apel a Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 noiembrie 2018 (dosarul nr. 2c-600/2017) care a devenit definitivă și irevocabilă, subliniază reclamantul că în conformitate cu art. 120 din Constituție, este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești. Acest fapt a fost desconsiderat în actul administrativ contestat, or, faptul neatacării hotărârii nu denotă că aceasta ar fi ilegală sau injustă. Chiar și în cauzele penale unele sentințe nu sunt contestate de procurori, iar acest fapt nu denotă *per se* o ilegalitate sau prezența unei pretinse creanțe a statului. Se face o analiză minuțioasă și respectiv, se ia o decizie corespunzătoare, de a fi contestat sau nu un act judecătoresc. Deduce

reclamantul în mod rezonabil că o asemenea analiză a fost făcută de persoanele care au reprezentat instituția în dosarul precitat, odată ce nu a fost contestată hotărârea în cauză. De altfel, este absurd și inadmisibil de a contesta în instanțele judecătorești orice act judecătoresc, doar pentru simplul motiv ca Inspectoratul Control Financiar de Stat să considere că o hotărârea judecătorească trebuie executată și respectată. Mai mult, chiar dacă ar fi fost contestată hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 noiembrie 2018, nu există nici o asumpție obiectivă că această hotărâre ar fi fost casată.

În aceste condiții, pretinsa solicitare de recuperare a creanței în sumă de 20,0 mii lei, este neîntemeiată și sfidează principiul securității raporturilor juridice și principiul res judecata (statuat în art. 20 din Constituție și în art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului), fapt inadmisibil într-un stat de drept.

Nu în ultimul rând, identifică reclamantul fără echivoc că la examinarea cererii prealabile nr. 1/11-78 din 15 ianuarie 2024, Inspectoratul Control Financiar de Stat nu a pătruns în esența împrejurărilor descrise, or, susținerea faptului că IGC de drept recunoaște că factorii de decizie ai instituției supuse inspectării au admis abateri de la prevederile actelor normative, este absurdă, nejustificată și declarativă, fără nici un suport probatoriu.

La caz, IGC a contestat Prescripția doar în partea presupuselor încălcări, care de fapt, reprezintă rezultatul activității eronate a Inspectoratului Control Financiar de Stat în cadrul controlului realizat, de altfel, pe anumite segmente însăși autoritatea de control a menționat despre măsurile corespunzătoare deja întreprinse și care urmează a fi realizate în continuare de către IGC și subdiviziunile din subordine.

În alt context, conform art. 118 din Codul administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

În această ordine de idei, consideră că Prescripția contestată nu corespunde în totalitate prevederilor art. 118 din Codul administrativ, de altfel, nu este clar în baza căror acte normative este efectuat controlul economico-financiar, iar instituția care a efectuat controlul este abilitată cu competențe în acest sens, de asemenea unele idei nu sunt desfășurate complet din ce motiv nu poate fi identificată iregularitatea constatată sau motivele pentru care anumite acțiuni reprezintă o iregularitate.

În concluzia celor expuse, în temeiul prevederilor art.art. 189, 196, 206, 208, 209 din Codul administrativ, solicită reclamantul admiterea acțiunii.

Pîrîtul, Inspectoratul Control Financiar de Stat, la 19.03.2024, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) a înaintat referința, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată (f.d.32-35).

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului Inspectoratul General de Carabinieri al MAI, Ivan Petkov, a solicitat admiterea integrală a acțiunii pe motivele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată.

Reprezentantul pârâtului, Inspectoratul Control Financiar de Stat - Viorel Cebotari, a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, pe motivele de fapt și de drept indicate în referință.

Examinînd cererea de chemare în judecată, audiind explicaţiile părţilor, cercetînd probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată conchide că acţiunea reclamantului urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Conform art. 2 alin. (1) şi (2) Cod Administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ. Anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

Conform art. 20 Cod Administrativ, Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 Cod Administrativ, (1) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. (2) Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

Conform art. 22 Cod Administrativ, (1) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sînt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 23 Cod Administrativ, (1) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente acţionează respectînd principiul egalităţii şi nediscriminării. (3) Atît în cadrul procedurii administrative, cît şi în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligaţii pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetăţenie, apartenenţă etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educaţie, situaţie economică, condiţie socială.

Conform art. 24 Cod Administrativ, (1) Participanţii la procedura administrativă şi procedura de contencios administrativ trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi îndeplinească obligaţiile cu bună-credinţă, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanţi.

Conform art. 25 Cod Administrativ, Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să îşi exercite atribuţiile legale în mod imparţial, indiferent de propriile convingeri sau interesele persoanelor care le reprezintă.

Conform art. 36 Cod Administrativ, (1) Instanţa de judecată competentă să soluţioneze acţiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremaţiei dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile şi libertăţile lui sînt considerate valori supreme şi sînt garantate de stat. (2) Instanţele de judecată competente aplică principiul supremaţiei dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenţei Curţii Europene pentru Drepturile Omului.

Conform art. 39 Cod Administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

Conform art. 189 Cod Administrativ, (1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 194 Cod Administrativ, (1) În procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

Conform art. 219 Cod Administrativ, (1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 206 al Codului administrativ, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ). (2) Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei cînd se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit prevederilor art.208 alin.(1) al Codului administrativ, în cazurile prevăzute de Lege, pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

În conformitate cu art.209 al Codului administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă. Pentru acţiunea în realizare, acţiunea în constatare şi acţiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acţiunii în contencios administrativ.

Astfel, la 28.12.2023, (Inspecția Financiară) la moment Inspectoratul Control Financiar de Stat a emis prescripția nr.25-04/4200 prin care s-a cerut înlăturarea încălcărilor, întreprinderii măsurilor în vederea restituirii veniturilor ratate în sumă de 39,0 mii lei și transferarea în bugetul de stat a veniturilor colectate neprevăzute de cadrul normativ în domeniu în sumă totală de 60,6 mii lei (f.d.8-11).

La 15.01.2024, Inspectoratul General de Carabinieri al MAI a înaintat Inspectoratului Control Financiar de Stat cerere prealabilă prin care a solicitat anularea prescripției nr.25-04/4200 din 28.12.2023, în partea restituirii în bugetul de stat a sumei de 39,0 mii lei și transferării în bugetul de stat a veniturilor colectate în sumă de 60,6 mii lei (f.d.15-21).

Prin răspunsul Inspectoratului Control Financiar de Stat nr.25-12/143 din 30.01.2024, dezacordul (cererea prealabilă) a reclamantului a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.24-27).

Nefiind de acord cu prescripția Inspectoratului Control Financiar de Stat nr. 25-04/4200 din 28.12.2023 parțial și decizia adoptată în procedura prealabilă nr.25-12/143 din 30.01.2024, la 19.02.2024, reclamantul Inspectoratul General de Carabinieri al MAI, s-a adresat în instanță cu prezenta acțiune împotriva Inspectoratului Control Financiar de Stat privind contestarea actului administrativ defavorabil, parțial, în termenul prevăzut de art. 209 Cod Administrativ.

Verificând acțiunile întreprinse de reclamant în promovarea drepturilor și intereselor sale legitime, în corelare cu cadrul legal abordat supra, instanța de judecată constată cu certitudine că aceasta a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni, în special a urmat conduita prescrisă de lege în vederea tranșării pe cale extrajudiciară a litigiului iscat și s-a încadrat în termenul legal.

Prin urmare, instanța consideră că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod Administrativ, nu se regăsesc.

În privința temeiniciei acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

Conform raportului privind rezultatele inspectării financiare tematice a unor aspecte din activitatea economico-financiară a Inspectoratului General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne din 01.12.2023, Inspectoratul Control Financiar de Stat a efectuat inspectarea financiară tematică a unor aspecte din activitatea economico-financiară a Inspectoratului General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne în baza autorizațiilor nr.933 din 10.11.2023 și nr.934 din 13.11.2023 eliberate de către Inspecția financiară din subordinea Ministerului Finanțelor referitor la :

1) efectuarea în perioada ianuarie 2018-iunie 2023 a decontărilor cu personal, inclusiv privind recuperarea valorii restante a echipamentului primit anterior și a cheltuielilor de formare profesională (inclusiv inițială) și studii;

2) colectarea pe parcursul anilor 2018-2023 (6 luni) a veniturilor din darea în locațiune/chirie/ arendă a patrimoniului public, inclusiv a bunurilor imobile cu destinație nelocativă și a terenurilor.

Astfel, potrivit raportului menționat, în cadrul inspectării, în baza documentelor primare contabile prezentate benevol de către IGC al MAI, s-au constatat un șir de încălcări care au servit ca temei pentru emiterea Prescripției nr. 25-04/4200 din 28.12.2023.

La caz, instanța constată că reclamantul contestă prescripția nr. 25-04/4200 din 28.12.2023 parțial, în partea restituirii în bugetul de stat a sumei de 39,0 mii lei și transferării în bugetul de stat a veniturilor colectate în sumă de 60,6 mii lei.

Așadar, prin prescripția nr.25-04/4200 din 28.12.2023, emisă de Inspectoratul Control Financiar de Stat în privința Inspectoratului General de Carabinieri al MAI, în conformitate cu art. 78 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014, și în baza Programului de activitate pentru semestrul II al anului 2023, a efectuat inspectările financiare tematice la Inspectoratul General de Carabinieri (în continuare - IGC sau Inspectorat) al Ministerului Afacerilor Interne și instituțiile publice din subordine (Direcțiile Generale (DR) Nord, Centru și Sud), referitor la: 1) efectuarea în perioada ianuarie 2018 - iunie 2023 a decontărilor cu personal/inclusiv privind recuperarea valorii restante a, echipamentului primit anterior și a cheltuielilor de formare profesională (inclusiv inițială) și studii; 2) legalitatea și corectitunea colectării pe parcursul anilor 2018-2023 (6 luni) a veniturilor din darea în locațiune/chirie/arenda a patrimoniului public, inclusiv a bunurilor imobile cu destinație nelocativă și a terenurilor, în cadrul cărora au fost constatate următoarele :

- IGC, neavând drept legal să acumuleze venituri din plata pentru chiria/arenda patrimoniului public, a colectat și utilizat nejustificat pentru necesitățile de serviciu cotidiene venituri în suma totală de 39,4 mii lei, care urmează sa fie transferate în bugetul de stat.

De asemenea, potrivit informațiilor prezentate pentru control, în evidența contabilă a IGC pe parcursul anilor 2017-2018 au fost înregistrate creanțe cu termen expirat în sumă de 20,0 mii lei create în rezultatul neachitării de către un operator- economic a datoriilor pentru închirierea spațiilor nelocative în baza contractului de locațiune nr. 09/14/39 din 01.01.2014.

Pentru constatarea acțiunilor ilegale și rezilierea contractului de locuțiune menționat supra, cu încasarea creanțelor pecuniare, de către DTC/IGC a fost depusă o cerere de chemare în judecată împotriva agentului economic contractant, care a fost respinsă ca nefondată la 19.11.2018, prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2c-600/2017, oferind 30 zile de la pronunțare posibilitatea de a fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău.

Astfel, din motive neclare și inexplicabile sau din neglijență, hotărârea citată n-a fost atacată la Curtea de Apel, devenind definitivă și irevocabilă, ca urmare de către IGC a fost omisă posibilitatea recuperării creanței și de a obține venituri suplimentare legale în sumă de 20,0 mii lei. Totodată, la 16.11.2021 în cadrul IGC a fost emis ordinul nr. 263 „Cu privire la excluderea creanței din evidența contabilă a IGC", în baza căruia creanța în sumă de 20,0 mii lei a fost exclusă din balanța a IGC și reflectată în debitul subcontului de nivelul II 289500 „Cheltuieli privind creanțele compromise".

DR Nord, neavând drept legal să acumuleze venituri din plata pentru locațiune a patrimoniului public, a colectat și utilizat nejustificat pentru necesitățile de serviciu cotidiene venituri în sumă totală de 4,2 mii lei și 17,00 lei care urmează să fie transferate în bugetul de stat.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 10 alin. (1), art 11 alin. (1), art 18, 53, 54, 92, 119, 120, 124 și 132 alin. (1) din Codul administrativ nr. 116 din 19.07.2018, art. 43 alin. (6) din Legea contabilității nr. 113/2007 și pct 7 subpct 1) lit j) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspecției financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1026 din 02.11.2010, s-a cerut :

1. Examinarea rezultatelor inspectării financiare desfășurate și întreprinderea măsurilor rezultative întru lichidarea iregularităților constatate și neadmiterea acestora pe viitor.

2. Informarea persoanelor vizate în Rapoartele privind rezultatele inspectărilor financiare tematice despre iregularitățile stabilite.

3. întreprinderea măsurilor ce se impun pentru recuperarea, conform cadrului normativ, a cheltuielilor nerecuperate pentru studii/dezvoltare profesională în sumă totală de 923,2 mii lei (236,0+65,1+275,8+346,3), a valorii restante a echipamentului eliberat anterior-129,6 mii lei (10,4+66,8+2,0+50,4 mii lei), precum și a veniturilor ratate în sumă de 39,0 mii lei (20,0+19,0), cu rambursarea sumelor restituite în bugetul de stat.

4. Transferarea în bugetul de stat a veniturilor colectate neprevăzute de cadrul normativ în domeniu în sumă totală de 60,6 mii lei (39,4+4,2+17,0).

5. Întru consolidarea răspunderii manageriale pentru gestionarea optimă a resurselor publice pe baza principiilor bunei guvernări, de a respecta prevederile Legii privind controlul financiar public intern nr, 229 din 23.09.2010 și Standardelor naționale de control intern în sectorul public, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 189 din 05.11.2015, prin implementarea controlului intern managerial ce ar asigura utilizarea regulamentară a finanțelor publice și patrimoniului public.

Așadar, instanța reiterează că la 15.01.2024, Inspectoratul General de Carabinieri al MAI a înaintat Inspectoratului Control Financiar de Stat cerere prealabilă prin care a solicitat anularea prescripției nr.25-

04/4200 din 28.12.2023, în partea restituirii în bugetul de stat a sumei de 39,0 mii lei și transferării în bugetul de stat a veniturilor colectate în sumă de 60,6 mii lei (f.d.15-21).

Prin răspunsul Inspectoratului Control Financiar de Stat nr.25-12/143 din 30.01.2024, dezacordul (cererea prealabilă) a reclamantului a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.24-27).

Instanța reține ca pertinente prezentei cauze sunt stipulările art.77 alin.(1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014 (în redacția Legii la momentul emiterii actului contestat), Activităţile efectuate în cadrul procesului bugetar şi operaţiunile legate de gestionarea finanţelor publice de către autorităţile/instituţiile bugetare sînt obiect al controlului financiar public intern.

Art.78 alin.(1)-(2) al Legii citate (în redacția la momentul emiterii actului contestat), statuează că, Inspectarea financiară se efectuează de către autoritatea administrativă responsabilă din subordinea Ministerului Finanţelor, în baza regulamentului aprobat de către Guvern. În cadrul inspectării financiare se verifică activitatea economico-financiară, inclusiv prin investigări operative şi analize documentare efectuate în baza informaţiilor privind eventuale încălcări ale legislaţiei sau fraude în gestionarea şi utilizarea resurselor bugetare, în administrarea patrimoniului public, raportarea datoriei sectorului public, în calcularea profitului net al întreprinderilor de stat/municipale şi al societăţilor comerciale cu cota de participare a statului, precum şi a dividendelor şi a defalcărilor la buget ale unei părţi a profitului net al acestora.

(3) Inspectarea financiară se iniţiază:

a) la solicitarea Aparatului Preşedintelui Republicii Moldova, a Parlamentului, a Guvernului, a Curţii de Conturi, a organelor de drept;

b) în baza solicitărilor, petiţiilor şi informaţiilor parvenite, inclusiv de la autorităţile publice centrale şi locale, precum şi în baza analizei riscurilor şi cost-eficienţei;

c) de către Ministerul Finanţelor, care prin intermediul Inspecţiei financiare programează inspectări financiare în funcţie de riscurile evaluate aferente activităţilor procesului bugetar şi subiectelor menţionate la alin.(2).

(4) Inspectării financiare pot fi supuse:

a) autorităţile/instituţiile bugetare;

b) întreprinderile de stat/municipale, societăţile comerciale în al căror capital social statul deţine o cotă-parte nu mai mică de 25 la sută, precum şi persoanele afiliate acestora;

c) alte persoane fizice şi juridice care gestionează/beneficiază de resurse financiare şi/sau patrimoniu de la entităţile specificate la lit.a) şi b).

Instanța reține că în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 938 din 29.11.2023 cu privire la organizarea şi funcţionarea Inspectoratului Control Financiar de Stat, Denumirea Inspecţiei Financiare, autoritate administrativă din subordinea Ministerului Finanţelor, s-a modificat în Inspectoratul Control Financiar de Stat și s-a aprobat Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea Inspectoratului Control Financiar de Stat, conform anexei nr.1, însă prezentei cauze sunt urmează a fi aplicate prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 1026 din 02.11.2010 privind organizarea activităţii de inspectare financiară în vigoare la momentul controlului.

Astfel, Potrivit pct.5 din Regulamentul privind organizarea şi funcționarea Inspecției financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.1026 din 2 noiembrie 2010, 1) Funcțiile de bază ale Inspecției financiare sunt: a) inspectarea financiară a operațiunilor și a tranzacțiilor privind respectarea cadrului normativ în domeniul bugetar și economico-financiar; b) detectarea prejudiciilor/ iregularităților la entitățile supuse inspectării (controlului) financiare, pe aspectele prevăzute în prezentul Regulament. 2) În procesul efectuării inspectărilor (controalelor)

financiare, Inspecția financiară cooperează, în caz de necesitate, cu alte autorități de inspectare şi control. 3) Inspectarea (controlul) financiară se desfăşoară: a) conform programului de activitate elaborat pe tematici propuse de autoritățile publice şi incluse în baza evaluării riscurilor, coordonate cu Ministerul Finanțelor, în baza ordonanțelor emise în cadrul desfăşurării urmăririi penale, la persoanele juridice de drept public, la persoanele juridice de drept privat şi la persoanele fizice care practică activitate de întreprinzător şi asociațiile obștești, pe tematica prevăzută în ordonanțele organelor de drept; b) la solicitarea Aparatului Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului, Guvernului, Curţii de Conturi şi Ministerului Finanțelor; c) la solicitarea organelor de drept; d) în baza solicitărilor, petițiilor şi informațiilor, inclusiv parvenite de la autoritățile publice centrale şi locale, privind încălcarea disciplinei financiare în activitatea entităților specificate în pct. 6 al prezentului Regulament. În cazurile menţionate la lit. d) a prezentului subpunct, asupra efectuării inspectării (controlului) financiare decide Ministerul Finanțelor.

Conform pct.6 din Regulamentul specificat, în exercitarea funcțiilor sale, Inspecția financiară efectuează inspectări (controale) financiare la: a) autoritățile publice centrale şi locale şi instituțiile subordonate şi/sau fondate de către acestea, pe aspecte ce țin de utilizarea resurselor finanțate sau contractate de la bugetul public naţional, a granturilor şi a mijloacelor oferite de către donatorii interni şi externi, raportarea datoriei publice, procedurile de achiziție publică, precum şi gestionarea conformă a activelor şi pasivelor; b) la întreprinderile de stat şi cele municipale, la societățile comerciale în al căror capital social statul deține o cotă-parte, precum şi la persoanele afiliate, pe aspecte ce țin de utilizarea patrimoniului public, corectitudinea defalcărilor la buget şi achitarea dividendelor, disciplina prețurilor şi tarifelor reglementate de stat; c) la alte persoane fizice şi juridice, care utilizează mijloace financiare publice şi gestionează patrimoniu public, pe aspecte ce țin de corectitudinea efectuării operațiunilor şi tranzacțiilor economice din mijloace financiare publice şi pe aspecte ce țin de respectarea cadrului normativ privind procedura de utilizare a granturilor oferite de donatorii interni şi externi; d) la persoanele juridice de drept public, la persoanele juridice de drept privat, precum şi la persoanele fizice care practică activitate de întreprinzător şi asociațiile obștești, la solicitarea organelor de drept, în baza ordonanțelor emise în cadrul desfăşurării urmăririi penale, pe tematica prevăzută în ordonanțele organelor de drept.

Conform punctului 7 sbpct.1) lit.j) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspecției financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1026 din 2 noiembrie 2010, în cadrul exercitării funcțiilor sale Inspecția financiară înaintează conducătorilor și executorilor de buget ale entităților supuse inspectării (controlului) financiare prescripții executorii privind lichidarea iregularităților constatate în cadrul inspectării (controlului) financiare și monitorizează executarea acestora.

Rezultând din actele cauzei, se constată cu certitudine că, (Inspecția Financiară) la moment Inspectoratul Control Financiar de Stat a efectuat, conform competenței, inspectarea financiară tematică a unor aspecte din activitatea economico-financiară a Inspectoratului General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne.

Astfel, în urma controlului efectuat, a fost emisă prescripția nr.25-04/4200 din 28.12.2023, emisă de Inspecția Financiară în privința Inspectoratului General de Carabinieri al Ministerului potrivit căreia s-au constatat un șir de încălcări și în temeiul art. 10 alin. (1), art 11 alin. (1), art 18, 53, 54, 92, 119, 120, 124 și 132 alin. (1) din Codul administrativ nr. 116 din 19.07.2018, art. 43 alin. (6) din Legea contabilității nr. 113/2007 și pct 7 subpct 1) lit j) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspecției financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1026 din 02.11.2010, s-a cerut:

1. Examinarea rezultatelor inspectării financiare desfășurate și întreprinderea măsurilor rezultative întru lichidarea iregularităților constatate și neadmiterea acestora pe viitor.

2. Informarea persoanelor vizate în Rapoartele privind rezultatele inspectărilor financiare tematice despre iregularitățile stabilite.

3. întreprinderea măsurilor ce se impun pentru recuperarea, conform cadrului normativ, a cheltuielilor nerecuperate pentru studii/dezvoltare profesională în sumă totală de 923,2 mii lei (236,0+65,1+275,8+346,3), a valorii restante a echipamentului eliberat anterior-129,6 mii lei (10,4+66,8+2,0+50,4 mii lei), precum și a veniturilor ratate în sumă de 39,0 mii lei (20,0+19,0), cu rambursarea sumelor restituite în bugetul de stat.

4. Transferarea în bugetul de stat a veniturilor colectate neprevăzute de cadrul normativ în domeniu în sumă totală de 60,6 mii lei (39,4+4,2+17,0).

5. Întru consolidarea răspunderii manageriale pentru gestionarea optimă a resurselor publice pe baza principiilor bunei guvernări, de a respecta prevederile Legii privind controlul financiar public intern nr, 229 din 23.09.2010 și Standardelor naționale de control intern în sectorul public, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 189 din 05.11.2015, prin implementarea controlului intern managerial ce ar asigura utilizarea regulamentară a finanțelor publice și patrimoniului public.

În context, cu referire la dezacordul reclamantului în partea restituirii în bugetul de stat a sumei de 39,0 mii lei și transferării în bugetul de stat a veniturilor colectate în sumă de 60,6 mii lei, instanța reține că în conformitate cu art.25 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014, în domeniul finanţelor publice, instituţiile bugetare au următoarele competenţe şi responsabilităţi de bază:

a) elaborează şi prezintă propuneri de buget;

b) repartizează limitele de alocaţii bugetare conform clasificaţiei bugetare;

c) colectează venituri în condiţiile art.43;

d) îşi asumă angajamente bugetare şi efectuează cheltuieli în scopurile şi în limitele alocaţiilor bugetare;

e) implementează şi raportează programele în conformitate cu obiectivele şi indicatorii de performanţă asumaţi;

f) asigură gestionarea alocaţiilor bugetare şi administrarea patrimoniului public, în conformitate cu principiile bunei guvernări;

g) publică bugetele şi rapoartele privind executarea acestora, inclusiv privind performanţa în cadrul programelor;

h) exercită alte competenţe şi responsabilităţi prevăzute de legislaţie.

În conformitate cu art.43 din Legea menționată (în redacția în vigoare la momentul efectuării controlului și emiterii actului contestat) statua: (1) Veniturile colectate de autorităţile/instituţiile bugetare se constituie din:

a) venituri de la efectuarea lucrărilor şi prestarea serviciilor contra plată;

b) chiria sau darea în arendă a patrimoniului public;

c) donaţii, sponsorizări şi alte mijloace băneşti intrate legal în posesia autorităţilor/instituţiilor bugetare.

(2) Nomenclatorul lucrărilor şi serviciilor contra plată efectuate şi/sau prestate de către autorităţile/instituţiile bugetare şi mărimea tarifelor la servicii se stabilesc de către Guvern sau, după caz, de către autorităţile administraţiei publice locale, în funcţie de bugetul de la care se finanţează autoritatea/instituţia bugetară.

Astfel, Nomenclatorul lucrărilor şi serviciilor contra plată efectuate şi/sau prestate de către autorităţile/instituţiile bugetare şi mărimea tarifelor la servicii au fost aprobate prin Anexa nr. 1 „Nomenclatorul și tarifele la serviciile prestate contra plată de către subdiviziunile MAI, autoritățile administrative și instituțiile din subordinea acestuia” la Hotărârea Guvernului nr. 896 din 27.10.2014, dar pentru IGC al MAI, în Compartimentul „Departamentul trupelor de carabinieri” (actualmente - IGC), nefiind prevăzute venituri colectate din plata pentru chiria sau darea în arendă a patrimoniului public și de acces pe proprietate publică.

Respectiv, din prevederile legale menționate rezultă că reclamantul este în lipsa dreptului de colectare a veniturilor din plata pentru chirie sau darea în arendă a patrimoniului public.

În acest context, instanța consideră eronate argumentele reclamantului precum că patrimoniul public a fost dat în chirie în temeiul Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.483/2008, în special pct.8 și 10 care i-ar oferi acest drept, or în conformitate cu pct.2 din Regulamentul cu privire la modul de dare în locaţiune a activelor neutilizate, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.483 din 29 martie 2008 (în redacția la momentul transmiterii în chirie și respectiv emiterea actului contestat) prevede că Prevederile Regulamentului cu privire la modul de dare în locaţiune a activelor neutilizate (în continuare - Regulament) se extind asupra întreprinderilor de stat/municipale, autorităţilor/instituţiilor publice la autogestiune, societăţilor comerciale cu capital integral sau majoritar public (în continuare - întreprinderi).

La caz, instanța reține că Inspectoratul General de Carabinieri nu se încadrează în categoriile instituțiilor enumerate în pct.2 a Regulamentului menționat: nu este întreprindere de stat sau municipală – nu desfășoară activitate economică în scop comercial, nu este instituție publică la autogestiune – nu funcționează pe bază de autofinanțare și nu este societate comercială cu capital public – nu are statut de persoană juridică orientată spre profit ci este o autorități publică (organ ale statului), ce nu se încadrează în categoria de „întreprinderi” menționate.

Respectiv, prevederile Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.483/2008, nu oferă reclamantului dreptul de a calcula și încasa chirie în același regim ca „întreprinderile” și nu are libertatea unei întreprinderi de a gestiona veniturile din chirie așa cum invocă reclamantul în temeiul contractelor de locațiune.

Cu referire la susținerile reclamantului privind creanța în cuantum de 20,0 mii lei, radiată din evidența contabilă a Inspectoratul General de Carabinieri în temeiul Ordinului nr. 263 din 16 noiembrie 2021, ca urmare a neatacării cu apel a Hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 18 noiembrie 2018, pronunțată în dosarul nr. 2c-600/2017, devenită definitivă și irevocabilă, prin care acțiunea a fost respinsă, instanța reține că simpla necontestare a hotărârii nu constituie, în sine, o dovadă a caracterului ilegal sau injust al acesteia, decizia respectivă fiind, în principiu, rezultatul unei aprecieri interne a autorității.

Cu toate acestea, instanța apreciază aceste argumente ca fiind neîntemeiate, întrucât hotărârea menționată vizează creanțe în folosul statului în mărime de 20 000 lei, iar reclamantul nu a justificat în niciun mod temeiurile și criteriile care au stat la baza analizei în urma căreia s-a decis neexercitarea căii de atac, în vederea eventualei valorificări a pretențiilor și recuperării creanțelor publice. Or, reclamantul nu are statutul unei persoane juridice orientate spre profit, care să dispună de libertate discreționară deplină în gestionarea și renunțarea la recuperarea unor datorii sau creanțe.

Respectiv reieșind din atribuțiile și competența ce-i revine ICFS, acesta era obligat să reflecte în actele emise încălcările admise de către entitatea supusă inspectării, care, contrar cadrului normativ în vigoare, a acumulat/colectat plata pentru chiria/arenda patrimoniului public și fără ajustarea planului de

venituri și cheltuieli a utilizat aceste mijloace financiare unilateral, pentru necesitățile de serviciu cotidiene.

Conform art.137 al Codului administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar şi doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

Prin prisma normei legale pre citate, instanța de judecată subliniază că, în esență dreptul discreționar al autorității publice permite acesteia să răspundă flexibil la diferite probleme. În acest fel, autoritatea publică poate lua decizii individuale în cadrul unui caz examinat, făcând astfel posibilă realizarea unui echilibru între obiectivul legal abstract şi circumstanțele reale a unei situații concrete. În special, discreția oferă un loc pentru un test de rapiditate şi echitate. La discreția autorității, trebuie să fie determinată o consecință legală din mai multe măsuri posibile, permise în fiecare caz. La caz, în circumstanțele speței, având în vedere încălcările admise de către reclamant, legiuitorul nu acordă pârâtului dreptul de a alege o soluție sau altă, impunând în mod obligatoriu, întreprinderea măsurile în vederea înlăturării încălcărilor depistate, așa cum și a procedat autoritatea publică pârâtă la emiterea prescripției nr.25-04/4200 din 28.12.2023.

Potrivit art.225 alin.(2) Cod administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Prin prisma prevederilor Codului administrativ, instanțele de judecată nu doar verifică legalitatea unui act administrativ, ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități, a dreptului discreționar. Prin dreptul discreționar al autorității publice se subînțelege puterea de care dispune autoritatea publică, în baza legii, să hotărască fie necesitatea actului însuși, fie cuprinsul lui, fie momentul adoptării lui, în funcție de interesul general pe care trebuie să-l satisfacă continuu și permanent serviciul public.

Raportând normele legale pre citate la circumstanțele faptice stabilite, instanța judecătorească a ajuns la concluzia că, la emiterea actului contestat de către reclamant, autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreționar, luând în considerare toate faptele relevante, respectând limitele legale ale dreptului discreționar și acționând conform scopului acordat prin lege.

Temeiurile invocate de către reclamant întru anularea actului administrativ contestat în parte, nu ating nivelul minim pentru a fi considerate de către instanța de judecată ca temeiuri suficiente pentru anularea actului contestat. Or, simplul dezacord al reclamantului cu decizia emisă nu constituie un motiv suficient pentru anularea actului administrativ contestat.

În acest context, instanța judecătorească subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar

prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Prin prisma circumstanțelor expuse și prevederilor legale enunțate supra, instanţa de judecată constată, la caz, netemeinicia cerințelor reclamantului privind anularea prescripției nr.25-04/4200 din 28.12.2023, iar alegațiile invocate în susținerea acțiunii poartă caracter formal, nefiind confirmate prin argumente clare, probe pertinente și concludente, fiind combătute prin argumentele autorității publice pârâte și actele atașate la dosarul administrativ. Prezumția de legalitate de care beneficiază actul contestat, ca și orice alt act administrativ, ar deveni una iluzorie în cazul în care ar fi posibilă înlăturarea acesteia doar în baza unor interpretări teoretice ale cadrului legal și a unor argumente declarative, invocate de un participant sau altul, fie în cadrul procedurii administrative, fie în cadrul procedurii de contencios administrativ.

Potrivit art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).

Concluzionând cele relatate, examinând temeiurile invocate de reclamant întru anularea actului administrativ contestat în parte, în coroborare cu contraargumentele invocate de autoritatea publică pârâtă întru confirmarea legalității actului administrativ emis, instanța de judecată nu a identificat admiterea a careva abuzurilor din partea autorității publice pârâte, activitatea administrativă realizată de ultima, este conformă legii materiale, realizată cu respectarea procedurii prestabilite de lege și de către un organ competent, ceea ce denotă că temei legal de admitere a acțiunii reclamantului, nu există, deoarece actul defavorabil contestat, este legal. Or, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament.

Reieșind din cele relatate, apreciind obiectiv probele administrate în ansamblu și interconexiunea lor în conformitate cu prevederile art. 93 Cod administrativ, instanța de judecată concluzionează că acțiunea reclamantei, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Or, activitatea administrativă efectuată de către Inspectoratul Control Financiar de Stat, este una legală și întemeiată, autoritatea publică enunțată la soluționarea speței cercetând complet și mult aspectual circumstanțele, și în limita competenței au emis refuzurile, prin care și-au realizat scopul său legal.

Instanța nu poate reține argumentele reclamanților, care interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar argumentele privind temeinicia pretențiilor formulate, sunt neîntemeiate și rezultă din interpretarea eronată a normelor de drept. Or, simpla nemulțumire a părților de actele administrative individuale defavorabile, nu poate constitui motiv de admiterea a acțiunii înaintate în judecată, iar prin prisma art. 93 Cod Administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

De altfel, reclamantul nu au convins instanța de judecată prin argumente plauzibile și probe concludente precum că pîrîtul ar fi acționat arbitrar sau abuziv în activitatea administrativă înfăptuită, iar verificând acțiunile ultimilor s-a constatat că dreptul discreționar a fost exercitat în limitele legale, conform scopului urmărit de lege și cu luarea în considerare a tuturor faptelor relevante.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994 , pct.61, seria A, nr.288).

Instanța conchide că, conduita pîrîtului este conformă cadrului legal citat supra, actele contestate de reclamantă au fost motivate în fapt și în drept, precum și emise în conformitate cu rigorile prescrise de lege, abuzuri sau devieri în acest sens nu au fost identificate.

În consecință, analizând normele legale în coraport cu circumstanțele faptice stabilite, precum și criticele aduse actelor contestate de către reclamantă, instanța de judecată conchide că, Prescripția nr.25-04/4200 din 28.12.2023, precum și decizia adoptată în procedura prealabilă exprimată prin răspunsul nr.25-12/143 din 30.01.2024, sunt legale și întemeiate. Or, de către pârât a fost respectată procedura de emitere a actelor administrative și acestea au fost emise în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actelor administrative individuale defavorabile emise în privința reclamantului Inspectoratul General de Carabinieri al MAI, legalitatea acestora nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, or, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament – ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii reclamantului, nu există.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin.(1) lit. f) Cod Administrativ, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Acţiunea de contencios administrativ, înaintată de către Inspectoratul General de Carabinieri al MAI împotriva Inspectoratului Control Financiar de Stat, cu privire la anularea parțială a actului administrativ - Prescripția nr.25-04/4200 din 28.12.2023, precum și decizia nr.25-12/143 din 30.01.2024 adoptată în procedura prealabilă, ***se respinge ca fiind neîntemeiată.***

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Igor Barbacaru